B. Glavni stavek + priredno zloženi odvisni stavek

Pravilo o vejici tudi za to točko ostaja isto: vejico postavimo na mejo med glavnim in odvisnim stavkom. Kaj pa je tu vendarle drugače?

Izhajajmo iz povedi:

> Pesem je splošno znana in vsi učenci se jo radi učijo.

Zdaj že vemo, da gre za poved, sestavljeno iz dveh stavkov, ki sta med sabo v prirednem vezalnem razmerju. Ta poved vejice nima.

Zdaj isto poved prenesimo v odvisnik:

> Menimo, da je pesem splošno znana in da se jo vsi učenci radi učijo.

Kot vidite, smo vejico zdaj dodali, seveda na že znano mesto: na mejo med glavnim in odvisnim stavkom. Pa vendar, ali je potrebna še ena vejica, in to pred drugim *da*? Ne, ni potrebna, kajti razmerje med stavkoma v odvisniku (*da je pesem splošno znana in da se jo vsi učenci radi učijo*) je še vedno isto kot v izhodišču: priredno vezalno. Edino, kar smo dodali, je bil veznik *da*, ki smo ga pri drugem stavku odvisnika zgolj ponovili (lahko ga sicer tudi ne bi), uredili pa smo še besedni red naslonk – vendar pa ti spremembi razmerja med izhodiščnima stavkoma (*pesem je splošno znana + vsi učenci se jo radi učijo*) nista spremenili, torej tudi potrebe po vmesni vejici nista prinesli. Če isto prikažemo še s S-strukturo, je ta videti tako:

S
/
s + s

Kaj pa se zgodi, če so v odvisniku trije priredno povezani stavki? Če so med njimi ustrezni vezniki (*in, ter*), potem je vejica še vedno le na meji med glavnim in odvisnim stavkom; če pa priredne veznike izpustimo, jih seveda nadomesti vejica, tista najbolj običajna: naštevalna.

> Ali vas res moti dejstvo, da je nekomu všeč drugačna glasba in da ima rad drugačne knjige ter da so mu všeč drugačne osebe /.../?
>
> ALI:
>
> Ali vas res moti dejstvo, da je nekomu všeč drugačna glasba, da ima rad drugačne knjige, da so mu všeč drugačne osebe /.../?

Torej:

Napačno

Menimo, da je pesem splošno znana, in da se jo vsi učenci radi učijo.

Pravilno

Menimo, da je pesem splošno znana in da se jo vsi učenci radi učijo.

Povzemimo:

• Odvisnik je lahko zgrajen iz dveh ali več stavkov, ki sta oz. so med sabo v prirednem razmerju.

✓ V povedi s priredno zloženim odvisnikom vejico postavimo na mesto, kjer se odvisnik sreča z glavnim stavkom; med samimi stavki v odvisniku, ki so povezani z npr. *in ker, in če, ter da,* pa vejice ne postavljamo, saj je razmerje med temi stavki, kot rečeno, priredno vezalno.

Znam. Razumem. Želim vedeti še več.

VAJA 1: Vstavite pravilne vejice.

a) Ker mladi dolgo študirajo in ker se posledično kasneje zaposlijo imajo malo delovne dobe.

b) Četudi ima rastlina dovolj svetlobe in toplote ter so v tleh prisotne vse hranilne snovi razen fosfatov se ne bo razvila.

c) Pri tem smo /.../ morali zagotoviti da je vzorec dovolj velik in da so podatki normalno porazdeljeni.

č) S statutom občine je lahko določeno da ožji del občine nima sveta ali da občina sploh nima ožjih delov.

d) Da bi preprečili mejne spore in ker so morali izdelati načrt za gradnjo svetišča ali palače so potrebovali način za pravilno in pošteno izvedbo.

e) Naloge morajo biti strukturirane tako da so učencem razumljive rešitve ter da se stopnjuje zahtevnost.

f) Če torej nočejo izgubiti tržnega deleža in če se hočejo izogniti bankrotu ali pa zgolj držati korak s cenovno konkurenco morajo tudi sami poskrbeti /za dvig produktivnosti/.